

Ordforklaring

Backup

Dublering af data som gemmes på et eksternt medie, eller via nettet på en ekstern server.

Databehandler

Er en ekstern leverandør, som på vandværkets vegne anvender data, der tilhører vandværket.

Dataejer

Typisk vandværket selv, som har indsamlet forbruger-, drifts- og ledningsdata.

Dataportabilitet

Overførelse af data fra ét vandværk til et andet. Hvis forbrugeren flytter, kan forbrugeren kræve sine data overført til det nye vandværk.

Dataansvarlig

Den person på vandværket, som er ansvarlig for vandværkets indsamling, håndtering og opbevaring af data.

Ser også under "Funktionsadskillelse".

Dekryptering

En metode, som gør en e-mail eller lign. læsbar for den modtager, der har den rigtige software og den rigtige kode.

DPIA

Data Protection Impact Assessment = konsekvensanalyse. Hvilken betydning vil en given hændelse have for dit vandværk, og fordrer det, at foranstaltninger, som forstærket it-sikkerhed, ekstra uddannelse eller ekstern automatisk backup, skal iværksættes.

DPO

Data Protection Officer eller Databeskyttelsesrådgiver. Offentlige myndigheder og enkelte private virksomheder skal udpege en person, som skal understøtte, at den dataansvarlige overholder reglerne i forordningen. Vandforsyninger skal normalt ikke have en DPO.

Funktionsadskillelse

En bestyrelsesformand må ikke både kunne beslutte, bestille, betale, godkende og bogføre et eventuelt køb. Funktionerne skal adskilles således at mistanke om misbrug og interessekonflikter kan udgås. I forbindelse med funktionsadskillelse, gives herunder et bud på, hvem der kan have hvilke roller i vandværket/vandforsyningen.

Rolle	Lille vandværk	Mellem vandværk	Stort Vandværk	Meget stort vandværk
Antal ansatte	Ingen	1 – 2	3 – 10	>10
Ledelse	Bestyrelsen	Bestyrelsen	Bestyrelsen	Direktionen
Daglig leder	Formand	Formand	Driftsbestyrer	Direktør
It-ansvarlig	Kasserer / It-konsulent	Driftsbestyrer / It-konsulent	Administrativ medarbejde	Administrativ / It- medarbejde

Hardware

Fysiske komponenter som f.eks. computer, skærm, tastatur, mus, tablet, og bærbar pc.

Hosted it-løsning

Betyder at programmer og data, der anvendes til f.eks. forbrugeradministration, ikke befinder sig på vandværkets adresse, men i stedet tilgås via internettet. Hvis it-udstyret på vandværket lider fysisk overlast eller bliver stjålet, vil vandværkets data fortsat være tilgængelige.

HR-aktivitet

Human Resource er udtryk for virksomhedens eller organisationens personale.

Integritet

Hæderlighed, ærlighed, uafhængighed. Sammenhængen imellem det, I på vandværket siger, at I gør, og det, som I rent faktisk gør.

It-ressourcer

Data, software, hardware og kommunikationsforbindelser.

Konfiguration

Kan i it-sammenhæng oversættes til "Opsætning". At indstille et program eller en computer til en bestemt type opgave, for eksempel at komme på internettet eller sende/modtage mail.

Kryptering

En metode som gør for eksempel en e-mail ulæselig for andre end den modtager, der har den rigtige software og den rigtige kode.

Malware

En sammentrækning af de engelske ord malicious software, som svarer til et ondsindet program. Programmet kan, når/hvis det aktiveres, skade andre programmer og hardware.

Mindre vandværker

Betegnelsen mindre vandværker anvendes typisk, når der faktureres < 200.000 m³/år eller om vandværker uden fast ansat personale.

Nøgleadministration

Håndtering og opbevaring af krypteringsnøglen, som er en kode, der anvendes ved kryptering og dekryptering af data.

Personoplysninger

Enhver form for informationer, der direkte eller indirekte kan identificere en fysisk nulevende eller afdød person.

Pseudonymisering

Pseudonymisering er ikke det samme som anonymisering. Ved pseudonymisering kan en ejer eller en forbrugsadresse erstattes af en kode, så sammenkobling med en afregningsmåler kan ske, uden at identiteten på personen afsløres.

Ransomware

Ondsindet program, som typisk låser tilgangen til vandværkets datafiler. Kun ved at betale en løsesum (Ransom = løsesum), kan datafilerne blive frigivet.

Restore

Genskabelse (af data). Det modsatte af backup. Er en filmappe blevet slettet, kan denne med en restore-funktion genskabes med et minimum af datatab til følge. Restore kan også ske ved indlæsning af en backup fra et usb-stik, en cd eller fra en ekstern server.

Risikovurdering

En vurdering, der sammenholder risikoen for, at en hændelse indtræffer, og den konsekvens, hændelsen i så fald måtte få for vandværket.

Selvregulerende sikkerhedspolitikker

Skabelonen "it-sikkerhedspolitik for Xyz Vandværk" er et eksempel på en selvregulerende sikkerhedspolitik. Vandværket udarbejder, udvikler og efterprøver selv sikkerhedspolitikken.

Sikkerhedsbrud

Indtrængning i vandværkets it-systemer eller tyveri af data. Hvis der sker brud på sikkerheden, skal vandværket indberette det til Datatilsynet.

Software

Elektroniske programfiler, der anvendes til styring af alle it-programmer.

Systemejer

Ejeren af f.eks. et styrings- eller forbrugeradministrationssystem, som vandværket har købt en licens til at anvende.

Tredjemand

Juridisk udtryk for den, der står uden for et aftaleforhold.

Vandværkets juridiske informationer

Vandværkets navn, adresse, postnummer, by og CVR-nummer.

VPN-forbindelse

En krypteret og sikker forbindelse imellem den enkelte pc og en pc på en anden lokation. Forbindelsen skabes via et softwareprogram og kan kun anvendes ved brug af korrekt adgangskode.